

ODRŽANO JE SAVJETOVANJE „STANDARDIZACIJA GRAĐEVNIH MATERIJALA“

Društvo za unapređenje standardizacije u SR Hrvatskoj (DUSH) u suradnji sa Samoupravnom interesnom zajednicom za znanstveni rad SR Hrvatske, Komisijom za standardizaciju Privredne komore SR Hrvatske, i određenim brojem organizacija udruženog rada organizirali su savjetovanje na temu „Standardizacija građevnog materijala“. Savjetovanje se održalo u Opatiji, u dvorani hotela „Ambasador“ 19. i 20. novembra 1979, uz prisustvovanje oko 70 učesnika iz Jugoslavije.

U ime organizacionog odbora savjetovanje je otvorio drug M. Zagorac (Građevinski institut Zagreb), naglasivši nastojanje programskog odbora, da se izborom tema za Savjetovanje doprinese unapređenju standardizacije građevnih materijala, kao i okupljanju stručnjaka koji se bave tom problematikom, u cilju stjecanja novih saznanja i informacija, racionalne upotrebe građevnih materijala, te još uspješnijeg djelovanja proizvođača i korisnika građevnih materijala. Ovaj značajni skup stručnjaka u ime DUSH-a pozdravila je predsjednik Izvršnog odbora drugarica N. Markovčić (Kemijski kombinat „Chromos“), naglašavajući, da su postavljeni ciljevi Društva odraz Društvenog plana SR Hrvatske, kao i Politike standardizacije Jugoslavije prihvaćene od SIV-a, a mjesto standardizacije u privredi i znanosti i njezin interdisciplinarni karakter, dobiva sve veći društveni značaj. Učesnicima su izdvojeni iz statuta u kratkim crtama osnovni ciljevi društva, pregled ostvarenih akcija iz programa za 1979. godinu, kao i program rada za 1980.

U ime Privredne komore učesnike je pozdravio drug Ico Simčić, istakavši potrebu poticanja razvoja djelatnosti standardizacije, kao i ulogu Komore i njezine povezanosti u tom nastojanju sa privredom i znanosti.

U toku dvodnevnog savjetovanja učesnici su saslušali 16 referata 19 autora sakupljenih u Zborniku uručenom svakom učesniku.

Svi ostali zainteresovani za pomenute referate mogu se obratiti Društvu za unapređenje standardizacije u SR Hrvatskoj 41000 Zagreb, Berislavićeva broj 6.

JUGOSLOVENSKO SAVETOVANJE IZ OBLASTI INDUSTRIJE STOČNE HRANE

U Dubrovniku je od 12. do 14. decembra 1979. godine održano Jugoslovensko savetovanje iz oblasti stočne hrane. Savetovanju, koje je organizovala Poslovna zajednica „Krmiva“ iz Zagreba, prisustvovalo je oko 200 učesnika predstavnika Privredne komore, naučnih institucija i organizacija, udruženog rada.

Kao i svake godine, Poslovna zajednica industrije stočne hrane je i ove godine organizovala Savetovanje o nekim najaktuelnijim problemima iz oblasti ishrane stoke i proizvodnje stočne hrane pa je na osnovu brojnih konsultacija došla do podataka da su u ovom trenutku najaktuelniji sledeći problemi:

- Ekonomisanje energijom u proizvodnji stočne hrane i ishrani stoke
- Tehnološki postupci u prikupljanju i preradi voluminoznih proizvoda iz poljoprivrede, šumarstva i industrije u procesu proizvodnje stočne hrane.

U okviru ovih tema na Savetovanju je podneto 26 referata i saopštenja i to:

- Industrija stočne hrane u uslovima štednje energije“
- „Energija u ishrani stoke“

- „Opravdanost dehidracije voluminoznih hraniva u uslovima racionalizacije energije“.
- „Rekonstrukcija fabrika stočne hrane u svetlu štednje pogonske energije“
- „Isхрана stoke visokovlažnim kukuruzom“
- „Siliran kukuruz kao energetska osnova obroka za goveda i svinje“.
- „Konzerviranje zrna kukuruza kombinacijom veštačkog sušenja i tretiranja propionskom kiselinom.“
- „Novi načini sušenja kukuruza s predsušarom „Rapid“.
- „Iskustva sa dvofaznim sušenjem kukuruza“.
- „Sušare IMP za žitarice sa ekonomizatorima energije“
- „Istraživanja hranljive vrednosti ljuske od suncokreta i njen uticaj na rezultate tova junadi“
- „Neutralizacija štetnih gasova prilikom proizvodnje animalnih hraniva i njihovo korišćenje u proizvodnji energetske medija“
- „Principi i mogućnosti efikasnog iskorišćavanja otpadaka i nusproizvoda u ishrani preživara“.
- „Hemijski sastav i fizička svojstva sporednih proizvoda biljnog porekla“
- „Hranljiva vrednost sporednih proizvoda ratarstva“
- „Konzervirano krmno bilje kao alternativa za koncentrate u proizvodnji kravljeg mleka i goveđeg mesa.“
- „Poboljšanje hranljive vrednosti slame, različitim postupcima“
- „Postrojenja za doradu slame, domaće konstrukcije i izrade“
- „Optimizacija mehanizovanog sakupljanja slame i manipulacija“
- „Tehnološki postupak hemijske obrade slame sa natrijum-hidroksidom na uređaju TARUP-805“
- „Mogućnost ubiranja i transporta kukuruzovine“
- „Tehnološko-ekonomsko rešenje za dobijanje proteinskog krmiva iz kukuruzovine i oklaska kukuruza“
- „Enzimna hidroliza lignoceluloznih materijala i proizvodnja proteinskih hraniva pomoću mešovitih kultura mikroorganizama“
- „Kukuruzni oklasak iz sušara kukuruza, nova sirovina za proizvodnju proteinskih hraniva – tehnološko rešenje“
- „Industrijska proizvodnja stočnih hraniva od glava i lišća šećerne repe“

Referati i saopštenja o dostignućima na polju korišćenja sporednih proizvoda ratarstva u stočnoj hrani izazvali su veliko interesovanje prisutnih pa je u vezi s njima vođena vrlo interesantna diskusija i na kraju su doneti zaključci da se na polju istraživanja rad nastavi uz uslov da sredstva osiguraju zainteresovane organizacije udruženog rada.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSКИH STAN- DARDA I PREDLOGA PRAVILNIKA

Predloge jugoslovenskih standarda i predlog pravilnika koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predloge standarda iz oblasti elektromedicinskih uređaja i opreme uradio je Tehnički odbor TC 62 Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Saveznim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi predloga standarda i tekst nacrtu Pravilnika o metodama hemijskih analiza i superanaliza za vršenje kontrole kva-

liteta proizvoda od voća i povrća umnoženi su i dostavljeni svim članovima komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i sa nacrtom Pravilnika **15. april 1980. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO

iz oblasti drvenih ploča:

- A. 1. JUS D.C5.021 — Slojeviti drveni proizvodi — klasifikacija
2. JUS D.C5.040 — Furnirske i stolarske ploče. Dimenzije i tolerancije
3. JUS D.C5.041 — Furnirske i stolarske ploče i kombinovane slojevite ploče
4. JUS D.C5.042 — Furnirske, stolarske i kombinovane slojevite ploče. Svojstva lepljenja
5. JUS D.C5.043 — Furnirske ploče za upotrebu u građevinarstvu
6. JUS D.C5.044 — Furnirske ploče za proizvodnju ambalaže
7. JUS D.C5.045 — Furnirske ploče za proizvodnju vrata
- B. Anotacija Nacrta pravilnika o metodama hemijskih analiza i superanaliza za vršenje kontrole kvaliteta proizvoda od voća i povrća.

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

iz oblasti elektromedicinskih uređaja i opreme

- JUS N.C5.206 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Kasete za rendgenska snimanja
- JUS N.C5.207 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Spajanje četvoropolnog visokonaponskog utikača i utičnice za medicinske rendgen-aparate

ODRŽANI SASTANCI

- A. Sastanak Tehničkog odbora TO-77 JEK za elektromagnetsku kompatibilnost električnih uređaja i postrojenja i Naučnog saveta II simpozijuma o elektromagnetskoj kompatibilnosti održan je 6. decembra 1979. god. u Elektrotehničkom institutu SOUR "Rade Končar" u Zagrebu.
1. Na sastanku je podnet izveštaj sa Zasedanja IEC/TC77 u Hagu koje je održano od 7. do 9. novembra 1979. godine.
2. U okviru plana rada izrade jugoslovenskih standarda odlučeno je da se urade sledeći prednacrti jugoslovenskih standarda:
- „Elektromagnetska kompatibilnost. Termini i definicije“ /Osnova IEC 77 (Sec)32/
 - „Električne mreže i referentne impedanse“ /osnova IEC77 (Sec)38/,
 - „Harmonici“ /Osnova IEC77(Sec)35,
 - „Fluktuacije napona“ /Osnova IEC 77 (Sec) 39/,

3. Na sastanku je razmatran predlog TO CISPR JEK-a o izmeni „Naredbe o obaveznom atestiranju proizvoda koji prouzrokuju radio-frekvencijske smetnje“ („Sl. list SFRJ“ br. 13/79) i zauzet je sledeći stav:

Ne prihvata se deo predloga izmene koji se odnosi na proširenje oblasti zaštite i na rad elektronskih računskih i regulacionih sistema. Stav TO 77 je da ne postoje ni JUS ni IEC, odnosno ISO standardi koji utvrđuju dozvoljene granice, uslove merenja i mernu opremu sa kojom je potrebno ispitivati proizvode koji bi svojim radom mogli prouzrokovati smetnje prilikom rada elektronskih računskih i regulacionih sistema, pa radi toga nije moguće proširiti oblast zaštite definisan u Naredbi.

Drugi deo predloga izmene koji se odnosi na proširenje spiska uzročnika radio-smetnji a koji je takođe predložen od TO CISPR, podržan je i od strane TO 77.

Za delegata TO 77 u TO CISPR izabran je Mr. Zvonko Benčić koga će u odsustvu zamenjivati Jandro Šimić.

Novi član TO 77, počev od novog sastanka, postao je Brodarski institut u Zagrebu.

4. U vezi sa pripremama za II Simpozijum o elektromagnetskoj kompatibilnosti, koji će se održati u okviru stalnog skupa „JUREMA“ u aprilu 1980. u Zagrebu, istaknuto je da postoje teškoće oko prikupljanja prijave referata. Naglašena je potreba većeg angažovanja oko animiranja stručnjaka za učešće na Simpozijumu. Petnaest referata koji su do sada prijavljeni nisu dovoljni da bi skup uspeo.

- B. Sastanak Radne grupe za Program regulative iz oblasti proizvodnje, prenosa i korišćenja toplotne energije održan je 19. decembra 1979. godine u SZS.

Na sastanku su razmatrani:

1. Prednacrt programa u celini, ocena koncepcije načina obrade i sadržaj programa.
 2. Zbirni tabelarni pregled plana i programa
 3. Dogovor o daljem radu na usvajanju i realizaciji programa
- Nakon detaljnog razmatranja dnevnog reda dogovoreno je i zaključeno sledeće:

U celini je pozitivno ocenjen predlog Programa iz navedene oblasti kao i akcija SZS na izradi ovog programa s tim što je data primedba da je zaštita okoline vrlo malo spomenuta, i dat je predlog da se rad na usvajanju Programa i posebno realizacija istog (izrada tehničke regulative) što je moguće više ubrza.

U vezi sa tačkom 2 nakon diskusije u kojoj su uzimali učešća praktično svi članovi Komisije, dat je niz vrlo korisnih primedbi, sugestija i predloga. Kao ilustraciju navodimo predlog za izradu propisa o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija, predlog da se bolje obradi izolacija cevovoda za transport energetskih fluida, uključivanje vrelovodnih kotlova u program, lužnih kotlova, gorionika za gasovita goriva, kotlova koji se lože otpadnim gorivim materijama i slično.

Zbog broja i obima korisnika predloga i sugestija naveli smo samo neke, međutim, sve će biti obuhvaćene nacrtom odnosno konačnim Programom u svemu prema dogovoru na radnoj grupi.

U vezi s tačkom 3 dogovoreno je, a Savez energetičara Jugoslavije je prihvatio da do kraja januara 1980., uradi nacrt Programa kojim će biti obuhvaćene sve primedbe i predlozi dati na radnoj grupi. Program će sadržavati samo Zbirni pregled a ne i uvodna razmatranja. Po potrebi će Savez energetičara proširiti obrazloženja data u tabelarnom pregledu. Program će u uvodu imati samo neophodna najkraća objašnjenja cilja i postavki programa.

Pošto Program bude usvojen biće potrebno da se pojedine organizacije, institucije, stručna društva i fakulteti izjasne o zainteresovanosti za učešće u izradi propisa za delove postrojenja, uređaja i radova, na osnovu čega će se izraditi plan prioriteta izrade propisa i godišnji planovi rada SZS.

C. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti metoda za proveravanje kvaliteta stočne hrane je održan u Kemijskom institutu SR Slovenije u Ljubljani 20. decembra 1979. godine i usvojeni su sledeći standardi:

- JUS E.A1.020 — Uzimanje uzoraka
- JUS E.A1.078 — Određivanje sirove celuloze
- JUS E.A1.079 — Određivanje sirove celuloze, brzi postupak
- JUS E.A1.080 — Određivanje celuloze po metodi Kirschner-Hanake
- JUS E.A1.081 — Određivanje karotina, brzi postupak
- JUS E.A1.082 — Određivanje karotina i ksantofila u svežem i osušenom biljnom materijalu
- JUS E.A1.083 — Određivanje hlorida rastvorljivih u vodi
- JUS E.A1.084 — Određivanje hlorida nerastvorljivih u vodi u hranivima sa ribljim brašnom
- JUS E.A1.087 — Određivanje skroba

U planu rada Komisije za standarde je izrada standarda iz oblasti metoda kontrole kvaliteta stočne hrane:

- Određivanje kalcijuma
- Određivanje fosfora
- Određivanje aflatoksinata
- Određivanje zearalenona
- Određivanje kiselinskog stepena
- Određivanje masti putem ekstrakcije
- Određivanje vlage

Sledeći sastanak Komisije za standarde iz oblasti ovih metoda planira se za prvu polovinu februara 1980. godine.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

A. Sastanak Komisije za standarde Saveznog zavoda za standardizaciju iz oblasti kvaliteta stočne hrane održaće se 15. januara 1980. godine u 10 časova u prostorijama Poslovne zajed-

nice za proizvodnju stočne hrane, Beograd, Cara Haila Selasija 9. sa sledećim dnevnim redom:

— razmatranje predloga Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o kvalitetu stočne hrane

Predlog Pravilnika o izmenama i dopunama pravilnika o kvalitetu stočne hrane uradila je radna grupa pri komisiji SZS na osnovu dostavljenih predloga i primedbi organizacija udruženog rada.

B. Sastanak I i II radne grupe iz oblasti termičke obrade metala — terminološka problematika i zaštita u oblasti termičke obrade metala, održaće se 17. januara 1980. godine u 10 časova u Saveznom zavodu za standardizaciju, sala u prizemlju.

C. Sastanak Komisije za standardizaciju manganovih ruda će se održati 22. i 23. januara 1980. godine u 9 časova, u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sala 97/IV sprat.

Na sastanku će se razmatrati:

- primedbe koje su u toku javne diskusije stavljene na nacrt standarda JUS B.G8.200 — Metode za ispitivanja hemijskog sastava manganovih ruda. Opšta uputstva.
- primedbe koje su u toku javne diskusije stavljene na nacrt standarda JUS B.G8.214 — Metode za ispitivanje hemijskog sastava manganovih ruda. Određivanje sadržaja bakra;
- predlog nacrta revizije standarda JUS B.G8.226 — Metode za ispitivanje hemijskog sastava manganovih ruda. Uzimanje i obrada uzoraka;
- Usvajanje plana rada na donošenju novih i reviziji postojećih standarda za manganove rude u 1980. godini. Nacrti standarda JUS B.G8.200 i JUS B.G8.214 stavljeni su na javnu diskusiju u JUS informacijama br. 12 od 15. juna 1979. godine.

D. Sastanak II i IV radne grupe iz oblasti termičke obrade metala — terminološka problematika i zaštita u oblasti termičke obrade metala, održaće se 6. i 7. februara 1980. godine u 10 časova u Saveznom zavodu za standardizaciju, sala 97/IV sprat.

E. Sastanak članova Komisije za standarde iz oblasti industrije hemijski čistih elemenata i jedinjenja održaće se 12. i 13. februara 1980. godine, sa početkom u 9,30 h, u zgradi Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sala u prizemlju, sa sledećim dnevnim redom:

1. Razmatranje prednacrta jugoslovenskih standarda, prispelih mišljenja, primedbi i predloga na prednacrte i izrada nacrta jugoslovenskih standarda sa obaveznom primenom.

JUS H.G2.065 — Čiste hemikalije. Sumporna kiselina. Tehnički uslovi

- JUS H.G8.026** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje izgleda
- JUS H.G8.027** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja sumporne kiseline. Volumetrijska metoda
- JUS H.G8.028** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje ostataka posle žarenja. Gravimetrijska metoda
- JUS H.G8.029** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja hlorida. Turbidimetrijska metoda
- JUS H.G8.030** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja nitrata. Kolorimetrijska metoda
- JUS H.G8.031** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja amonijuma. Kolorimetrijska metoda
- JUS H.G8.032** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda
- JUS H.G8.033** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja arsena. Fotometrijska metoda

- JUS H.G8.034** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja olova. Metoda atomske apsorpcije.
- JUS H.G8.035** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja bakra. Metoda atomske apsorpcije
- JUS H.G8.036** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja cinka. Metoda atomske apsorpcije
- JUS H.G8.037** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja kadmijuma. Metoda atomske apsorpcije
- JUS H.G8.038** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja materija koje redukuju rastvor kalijum-permanganata (kao SO₂). Volumetrijska metoda
- JUS H.G8.039** – Ispitivanje hemijski čiste sumporne kiseline. Određivanje sadržaja teških metala (kao Pb). Kolorimetrijska metoda

2. Program daljeg rada na izradi prednacrtu jugoslovnskih standarda iz oblasti industrije hemijski čistih elemenata i jedinjenja.

I N F O R M A C I J E

SAVEZNI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU – Pravna služba uradila je **praktično uputstvo** koje se odnosi na ugovore Organizacija udruženog rada sa stranim licima u kojima se predviđa primenjivanje međunarodnih i stranih tehničkih propisa i standarda na osnovu odgovarajućih saveznih zakona.

Ovo uputstvo, u obliku članka, biće štampano:

- u BILTENU „STANDARDIZACIJA“ 1/2/80 (izlazi iz štampe krajem februara 1980. godine);
- u listu PRIVREDNI PREGLED od 15. januara 1980. godine;
- u IT NOVINAMA u broju 854 od 28. januara 1980. godine;
- u „GLASNIKU“ PRIVREDNE KOMORE JUGOSLAVIJE u broju 3 od 21. januara 1980. godine.

* * *

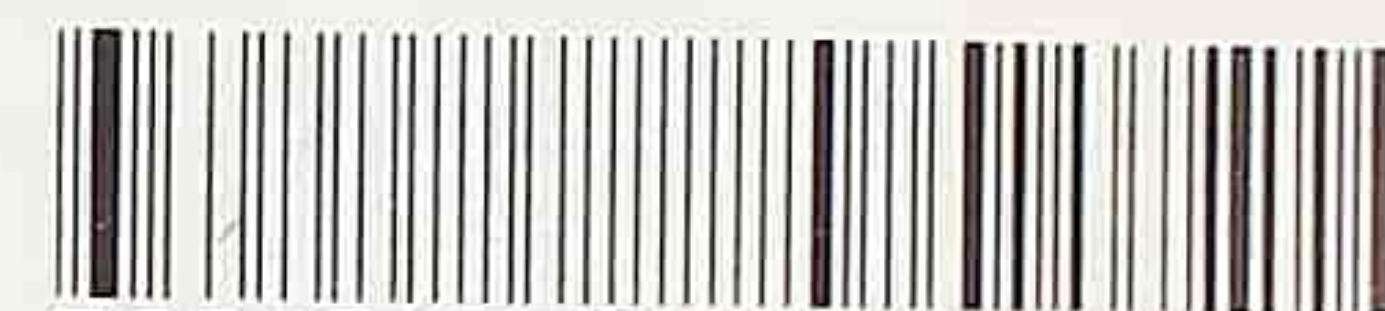
Molimo sve zainteresovane koji prvi put upućuju svoj zahtev da im se JUS informacije redovno dostavljaju da zbog obrade na kompjuteru, u dopisu ili teleksu navedu podatke sledećim redom:

- naziv radne organizacije, institucije itd.
- služba
- ime i prezime, zvanje korisnika
- grad sa poštanskim brojem
- ulica i broj

U isto vreme obaveštavamo sve koji su u nekoliko prethodnih meseci uputili zahtev da se uvrste u spisak stalnih primalaca JUS informacija da, zbog obrade na kompjuteru i nekih problema čisto tehničke prirode, moraju pričekati izvesno vreme pre nego što počnu redovno da primaju naše glasilo. U vezi sa prethodnim izvinjavamo se onima koji su u toku protekle godine bili u takvoj situaciji i stojimo na raspolaganju onima koji imaju posebnu potrebu za nekim brojevima JUS informacija da im iste na zahtev dostavimo.

Uredništvo JUS informacija

* * *

* * *

SAVEZ ZA UNAPREĐENJE KVALITETA PROIZVODA I USLUGA SRBIJE — Sekcija za unapređenje kvaliteta proizvoda hemijske i naftne industrije organizovala je Savetovanje na temu „Sistem organizovanja i normativna regulativa kvaliteta u OUR“ koje je održano u Kruševcu 15. i 16. novembra 1979. godine.

Zainteresovani za Zbornik radova i zaključke sa ovog Savetovanja treba da se obrate Savezu za unapređenje kvaliteta proizvoda i usluga Srbije, Beograd, Zmaj Jovina 13/II, tel.: 635–885.

* * *

U sklopu 25. godišnjeg jubilarnog skupa JUREMA 80 od 13. do 17. aprila 1980. godine organizira se II SIMPOZIJ O ELEKTROMAGNETSKOJ KOMPATIBILNOSTI sa osnovnom temom simpozija: **elektromagnetska kompatibilnost elektromotornih pogona s okolinom.**

Za detaljna obaveštenja treba se obratiti na adresu: JUREMA, pp 398, 41001 Zagreb, Đure Salaja 5/VI sa naznakom „za II Simpozij o elektromagnetskoj kompatibilnosti“.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno.

Adresa: Slobodana Penzeića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644–066 i 682–099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektroteh-

niku 380, 381, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286, urednik biltena 276

Standardoteka 237

Sekretar: 290

PRIVREDA TRAŽI NOVE ORGANIZACIONE OBLIKE U RADU NA STANDARDIZACIJI

U cilju izrade zadatka: „Analiza razgraničenja nadležnosti i koordinacije između jugoslovenskog, granskog i internog nivoa standardizacije“ koji će razmatrati Savezno izvršno veće, Direktor Saveznog zavoda za standardizaciju pozvao je na konsultativni sastanak 17. i 18. januara ove godine dvadesetak istaknutih jugoslovenskih stručnjaka iz organizacija udruženog rada, velikih sistema i Zavoda radi razmatranja osnovnih pitanja koja obuhvata ovaj zadatak.

Na sastanku je još jedan put potvrđeno da standardizacija ima sve značajniju ulogu u privredi zemlje i da je zbog toga neophodno dalje raditi na prilagođavanju zahtevima privrede, organizacionih oblika rada na standardizaciji. Prilagođavanje mora ići u pravcu većeg uključivanja organizacija udruženog rada u aktivnosti standardizacije na svim nivoima: jugoslovenskom, granskom i međunaradnom. Potrebni su dalji napori za bliže određivanje i definisanje granskog nivoa s obzirom da ovaj nivo predstavlja relativnu novinu u našoj zemlji. Najviše vremena na sastanku je upravo i posvećeno ovom pitanju.

Većina učesnika je ukazala na neophodnost obezbeđivanja koordinacije rada i jedinstva jugoslovenskog sistema standardizacije, koji predstavlja uslov od kojeg se mora polaziti prilikom svih akcija u ovoj oblasti.

Rezime razmišljanja i zaključaka sa ovog sastanka biće objavljen u broju 3/4 biltena „Standardizacija“.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA

Predloge jugoslovenskih standarda i predloge revizije standarda koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti elektromedicinskih uređaja i opreme JUS N.S5.001 – Elektromedicinski uređaji i oprema. Bezbednost elektromedicinskih uređaja i opreme. Termini i definicije – uradilo je Jugoslovensko društvo za biološku i medicinsku tehniku a u saradnji sa tehničkim odborom TO 62 Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta i Saveznim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi predloga standarda i predloga revizije standarda umnoženi su i dostavljeni svim članovima komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

– rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i predlozima revizije standarda **1. maj 1980. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penzića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

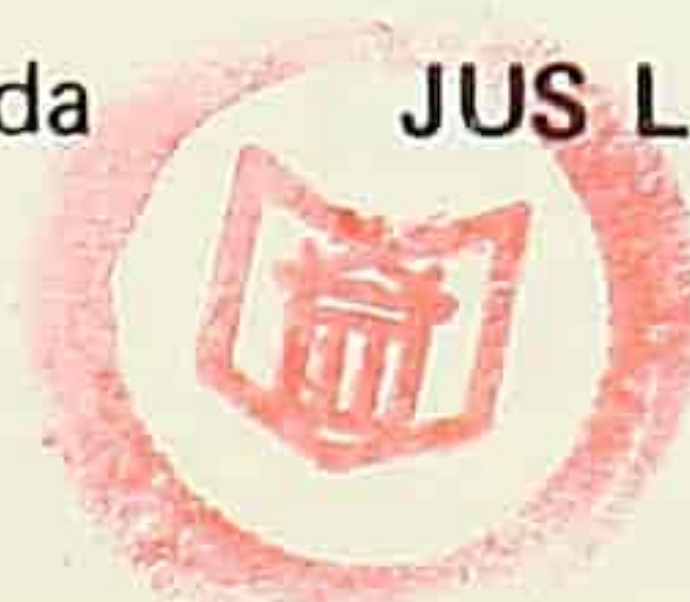
IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

A. IZ OBLASTI ELEKTROMEDICINSKIH UREĐAJA I OPREME

JUS N.S5.001 Elektromedicinski uređaji i oprema. Bezbednost elektromedicinskih uređaja i opreme. Termini i definicije

B. IZ OBLASTI ELEKTRONSKE OPREME ZA MERENJA

JUS L.G7.101 Mikrotalasni instrumenti. Termini i definicije

C. IZ OBLASTI MAGNETSKIH SASTAVNIH DELOVA

- JUS N.R8.082** Feritna jezgra od mekih magnetnih materijala i magnetnog praha. Vijčana jezgra. Izvijači za ispitivanje i pritezanje
- JUS N.R8.083** Feritna jezgra od mekih magnetnih materijala i magnetnog praha. Vijčana jezgra. Prstenovi za ispitivanje momenta kočenja
- JUS N.R8.084** E – jezgra. Oblici i mere

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO I SAOBRAĆAJ**A. IZ OBLASTI DRUMSKIH VOZILA**

1. **JUS M.N2.225** Vučni uređaji terenskih automobila, autobusa i njihovih prikolica – revizija
2. **JUS M.N2.226** Vučni uređaji putnih teretnih automobila, autobusa i njihovih prikolica
3. **JUS M.N2.200** Putna vozila – mase – definicije
4. **JUS M.N2.210** Putna vozila – Identifikacione oznake vozila VIN
5. **JUS M.N2.211** Putna vozila – Identifikacione oznake vozila VIN, mesto i način postavljanja
6. **JUS M.N2.212** Putna vozila – Oznake za identifikovanje proizvođača vozila WMI

B. IZ OBLASTI GASNE TEHNIKE**predlog revizije standarda**

- JUS M.R4.610** Plinski aparati za domaćinstvo. Štednjaci, pećnice i rešoi za propan-butan, gradski zemni plin. Tehnički uslovi za izradu i isporuku

IZ GRUPE ZA INFORMATIKU**IZ OBLASTI INFORMACIJE I DOKUMENTACIJE**

Revizija predloga standarda anotiranih u JUS informacijama br. 7 od 1. aprila 1978. godine

- JUS A.C2.200** – Dokumentacija. Međunarodni kodeks za skraćivanje naslova periodičnih publikacija
- JUS A.C7.200** – Vodiči kroz biblioteke, informacione i dokumentacione centre
- JUS Z.A4.015** – Dokumentacija. Uobličenje prevoda

JUS Z.A4.020 – Dokumentacija. Uobličenje periodičnih publikacija (revizija)

JUS Z.A4.040 – Dokumentacija. Naslovni listovi knjiga

JUS Z.A4.060 – Dokumentacija. Registar publikacije

POZIV ZA PREDLAGANJE STRUČNJAKA ZA ČLANOVE KOMISIJE ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“ br. 38/77) i sa saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/78) a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda, mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože svoje odgovarajuće stručnjake Saveznom zavodu za standardizaciju, grupi za elektrotehniku, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35/V, radi utvrđivanja liste za imenovanje niže navedene komisije.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka(e),
- adresa,
- telefon (teleks, telegram),
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada,
- radno mesto i zvanje,
- naziv komisije za standarde za koju se stručnjak predlaže.

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u komisijama.

– **Komisija za standarde iz oblasti gromobrana**

Rok za dostavljanje predloga za članove komisije je **1. mart 1980. godine.**

ODRŽANI SASTANCI

A. Sastanak Komisije za magnetske sastavne delove i ferite održan je 9. januara 1980. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju u Beogradu.

1. Usvojena je revizija standarda JUS N.R8.010, N.R8.052 i N.R8.071.
2. Nacrt standarda JUS N.R8.180 – „Jezgra za kalemovne transformatore za telekomunikacije. Opšti tehnički uslovi“ storniran je jer bitno odstupa od međunarodnog IEC standarda 367–2 (1974) i 367–2A (1976) – „Guides for the drafting of performance specifications“.

Po usvajanju novog statuta JEK-a razmotriće se mogućnost da se IEC 367–2 i 367–2A izdaju kao JEK–standardi.

3. Odluka o stavljanju van snage standarda N.R8.016; 022; 024; 025; 026; 027; 028; 029; 030; 031; 032; 034; 035; 036; 037; 038; 039; i 040 sprovede se posle anketiranja svih članova Komisije.
4. U plan rada ulazi izrada sledećih nacrt standarda:
 - Dopuna JUS N.R1.163 na bazi dokumenta IEC 51 (C.O) 226;
 - JUS N.R8.082 – „Mehkomagnetna feritna in praška-sta jedra. Navojna jedra (vijani). Izvijači za preizkušanje in privijanje“.
 - JUS N.R8.083 – „Mehkomagnetna feritna in praška-sta jedra. Navojna jedra (vijaki). Preizkusni obroči za zaborni moment.“
 - JUS N.R8.084 – „E jedra. Oblika in mere“
 Odlučeno je da se standardi N.R8.082, 083 i 084 prevedu na srpskohrvatski i stave na javnu diskusiju.
5. Sledeći sastanak Komisije se planira za mart/april 1980. godine.

B. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti kvaliteta stočne hrane održan je 15. januara 1980. godine u Poslovnoj zajednici za proizvodnju stočne hrane, u Beogradu. Na dnevnom redu bilo je:

- razmatranje i utvrđivanje definitivnog teksta Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o kvalitetu stočne hrane
- primedbe na predloženi tekst Pravilnika.

Nakon razmotrenog teksta Pravilnika i primedbi na Pravilnik dogovoreno je da se napravi nova verzija Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o kvalitetu stočne hrane uzimajući u obzir primedbe koje je na ovom sastanku prihvatila Komisija.

Sledeći sastanak Komisije predviđa se za kraj marta meseca ove godine.

C. Sastanak stručnjaka iz oblasti prerade obojenih metala održan je 14. i 15. januara 1980. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju sa sledećim dnevnim redom:

- III redakcija predloga standarda JUS C.A0.003
- I redakcija predloga standarda JUS C.D5.521 i JUS C.H3.074.

Posle iscrpne diskusije, zaključeno je sledeće:

1) S obzirom da je u izradi predloga C.A0.003 dosta korišćen DIN, koji je osim toga za neka stanja dao pogrešna tumačenja u smislu brojčanog označavanja, to je stav Komisije bio da se jugoslovenski predlog ponovo doradi i predloži za IV redakciju.

Napominje se da je ponovo tumačena tačka 4 predloga veoma važna, pa se zbog toga umoljavaju svi članovi Komisije, da iznesu svoje konačne stavove na sledećem sastanku u vezi sa IV redakcijom predloga, koja je zakazana za 28. i 29. februar 1980. godine.

Na IV redakciji predloga JUS C.A0.003 mora se doći do konačne saglasnosti, jer ovaj standard koči dalju izradu svih standarda iz oblasti bakra i aluminijuma, koji treba da predstavljaju logičan nastavak rada na reviziji ostalih standarda.

2) S obzirom na veoma dugotrajnu raspravu predloga JUS C.C0.003, nije bilo vremena da se pristupi i razradi preostala dva predloga. Dogovoreno je da se o njima diskutuje na sledećem sastanku, o čemu će članovi Komisije biti naknadno izvešteni.

D. Sastanak Komisije za donošenje novih predloga standarda i reviziju postojećih **iz oblasti rudarstva – ruda i koncentrat metala manganove rude** –.

Na sastanku su doneti sledeći zaključci:

- usvojeni su predlozi revizije standarda: JUS B.G8.200 – Metode za ispitivanje hemijskog sastava manganovih ruda. Opšta uputstva i JUS B.G8.214 – Metode za ispitivanje hemijskog sastava manganovih ruda. Određivanje sadržaja bakra;
- razmatranje isto tako nacrt revizije standarda JUS B.G8.226 – Metode za ispitivanje hemijskog sastava manganovih ruda. Uzimanje i obrada uzoraka – i usvojen je tekst nacrt ovog standarda za javnu diskusiju. Zaključeno je da se pored ovog standarda u plan rada za 1980. godinu uključi i revizija standarda JUS B.G8.211 – Metode hemijskog ispitivanja manganovih ruda. Određivanje manganovih ruda.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

A. Sastanak Komisije za poluprovodničke komponente održaće se 5. i 6. februara 1980. godine u Elektrotehničkom institutu SOUR „Rade Končar“ ul. Baštijanova b.b., Zagreb, sa početkom u 9.30 časova.

Na dnevnom redu je usaglašavanje tekstova nacrt sledećih standarda radi njihovog stavljanja na javnu diskusiju:

1. – JUS N.R1.600 – Tiristori. Granične vrednosti i osnovne karakteristike.
2. – JUS N.R1.620 – Tiristori. Merne metode.
3. – JUS N.R1.630 – Ispravljačke diode i tiristori. Metode proračuna strujne opteretivosti za vremenski promenljivo opterećenje.

B. Sastanak Komisije za standarde za gumene čepove i staklene boce za potrebe zdravstva – za transfuziju i infuziju održaće se 21. februara 1980. god. sa početkom u 8.30 časova u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, sa sledećim dnevnim redom:

- 1) Usvajanje konačnog teksta jugoslovenskog standarda:
JUS G.F1.051 — Proizvodi od gume. Čepovi za boce za konzervisanje krvi, krvnih derivata i infuzionih rastvora. Oblik i mere.
- 2) Razmatranje prednacrta revizije standarda:
JUS G.F1.050 — Gumeni čepovi i ostali oblici medicinske gume za farmaceutsku primenu. Uslovi kvaliteta i ispitivanja.
JUS B.E4.095 — Staklene boce za transfuziju krvi, derivata krvi i infuzionih rastvora.
- 3) Plan daljeg rada
- 4) Razno.

C. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti čađi za gumarsku industriju održaće se 7. februara 1980. godine sa početkom u 8 časova, u prostorijama „INA — Petrokemija“, OOUR Proizvodnja čađi — Kutina.

P R E D L O G

Plana rada za 1980. godinu Grupe za poljoprivredu i šumarstvo

Na osnovu srednjoročnog plana Saveznog zavoda za standardizaciju, predloga zainteresovanih organizacija i nastavka aktivnosti započetih u 1979. godini urađen je predlog plana rada u oblasti poljoprivrede i šumarstva koji vam sa obrazloženjem dostavljamo.

Plan rada i obrazloženje dajemo za glavna područja sa skraćanim oznakama i nazivima

1. Osnovni standardi iz poljoprivrede, prehrambene i duvanske industrije:
 - a) Grupa novih standarda iz metoda ispitivanja stočne hrane — EA
 - JUS E.A1.100 — određivanje sirove celuloze (brzi postupak)
 - JUS E.A1.101 — određivanje sirove celuloze
 - JUS E.A1.102 — određivanje karotina (brzi postupak)
 - JUS E.A1.103 — određivanje karotina i ksantofila u svežim i suvim uzorcima biljnog porekla
 - JUS E.A1.104 — određivanje u vodi rastvorljivih hlorida
 - JUS E.A1.105 — određivanje fosfora
 - JUS E.A1.106 — određivanje kalcijuma
 - JUS E.A1.107 — određivanje skroba
 - JUS E.A1.108 — određivanje aflatoksina
 - JUS E.A1.020 — uzimanje uzoraka.
2. Voće i povrće — terminologija E.B0.
 - Termini morfoloških i strukturnih delova — I lista E.B0.001
 - Termini morfoloških i strukturnih delova — II lista E.B0.002

- a) Norme kvaliteta iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije
 - Mleko i proizvodi od mleka
 - Meso i proizvodi od mesa
 - Metode za kontrolu propisanog kvaliteta, proizvodi od voća, povrća, pečurki i pektinskih preparata,
 - Supe i koncentрати za supu
 - Metode za kontrolu kvaliteta konditorskih proizvoda
 - Pravilnik o kvalitetu stočne hrane (revizija)
 - Pravilnik o kvalitetu bezalkoholnih pića
 - Pravilnik o kvalitetu alkoholnih pića
 - Pravilnik o kvalitetu aditiva
 - Pravilnik o kvalitetu masti i ulja biljnog porekla (revizija)

Standardi iz drvne industrije

1. Grupe novih standarda D.E:
 - JUS D.E0.002 — drvena vrata, termini i definicije
 - JUS D.E0.003 — stolarske veze za nameštaj
 - JUS D.E0.004 — konstruktivne građevinske veze
 - JUS D.E0.019 — premazi za drvo
 - JUS D.E0.202 — funkcionalne mere nameštaja
2. Grupa novih standarda D.C:
 - JUS D.C5.034 — ploče iverice
 - JUS D.C5.044 — panel stolarske ploče
3. Grupa novih standarda D.Z:
 - JUS D.Z0.103 — pluta, metoda za određivanje
 - JUS D.Z0. — toplotne provodljivosti

Revizija standarda iz drvne industrije:

1. Grupa standarda D.C:
 - JUS D.C5.031 — Ploče iverice za opštu upotrebu
 - JUS D.C5.032 — Ploče za opštu upotrebu u građevinarstvu
 - JUS D.C5.022 — Ploče vlaknatice lesanit ploče
 - JUS D.C5.035 — Pozder ploče za opštu upotrebu
 - JUS D.C5.040 — Furnirne ploče
2. Grupa standarda D.F:
 - JUS D.F1. — Drvena ambalaža
 - JUS D.T4. — Impregnacija drvenih stubova

Tehnički normativ iz oblasti drvne industrije:

- Pravilnik o tehničkim normativima za primenu motornih lančanih testera (pila) u šumarstvu.

Iz ovog predloga plana rada za 1980. godinu, vidi se da su propisi precizno definisani s obzirom da je njihova izrada u toku a ne očekuju se veće teškoće u procesu usvajanja i donošenja. Plan takođe sadrži i deo aktivnosti čija je finalizacija bila planirana u 1979. godini a iz objektivnih okolnosti nije ostvarena tako da se dovršenje prenosi u 1980. god. (uglavnom su dokumenta zadržana u Saveznom komitetu za zdravstvo koji je trebalo da dâ saglasnost).

Predlog plana rada za ovu godinu dostavljamo u cilju informisanja a posebno kao osnovu koja će omogućiti da date s tim u vezi vaše predloge, mišljenja i sugestije kako bi zajedno došli do plana koji će odgovarati potrebama društva i realnim mogućnostima donošenja propisa iz oblasti poljoprivrede,

prehrambene i duvanske industrije, kao i iz oblasti drvne industrije.

Molimo vas da svoje mišljenje o predlogu plana sa konkretnim

predlozima o izmenama i dopunama dostavite ovom Zavodu najkasnije do 1. marta 1980. godine.

O B A V E Š T E N J E

Skrećemo pažnju zainteresovanima za oblast elektromedicinskih uređaja i opreme da će u broju 1/2 biltena „Standardizacija“ izaći članak Dr. Stanka TONKOVIĆA – Jugoslovensko društvo za medicinsku i biološku tehniku, Zagreb – pod nazivom „PREPORUKE PRILIKOM NABAVE ELEKTROMEDICINSKIH UREĐAJA I OPREME“.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno.

Adresa: Slobodana Penzezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektroteh-

niku 380, 381, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286, urednik biltena 276

Standardoteka 237

Sekretar: 290

41

428/1980/1

700052555.4,3

COBISS 0

